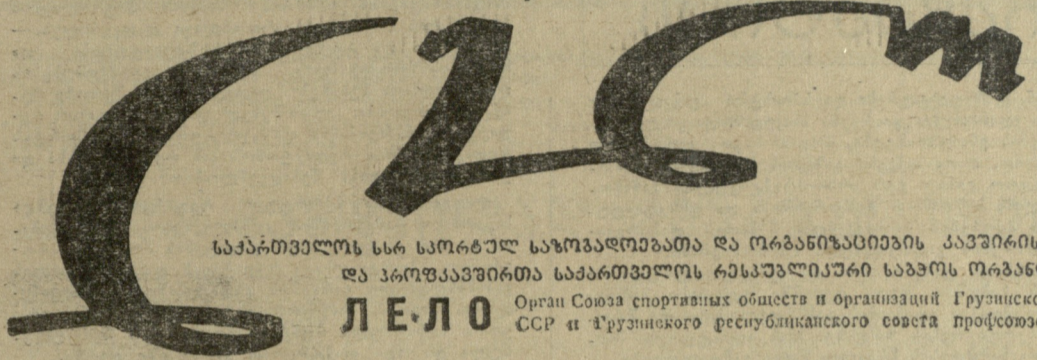

პროტეტარებო ყველა ქვეყნისა, შვერთლით!

საპარტოვლოს სსრ სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირისა
და პროფკავშირთა საპარტოვლოს რეპუბლიკური საბავოს ორგანო
Л. Е. Л. О. Organ Союза спортивных обществ и организаций Грузинской
ССР и Грузинского республиканского совета профсоюзов

ბამოცემის 80-20 წელი

№ 148 (2511)

ოთხშაბათი, 29 ივლისი, 1964 წ.

ჟანი 8 კაპ.

ეს ფოტოსურათები თბილისის ზღვაზე გასულ კვირადღეს გამართულ სსრ კავშირის სამხედრო-საზღვაო ფლოტის დღისადმი მიძღვნილ საწყლოსნო ზეიმზე მოგვიხსენებენ.
ზამალ ფოტოზე აღბეჭდილია ის მომენტი, როცა მკურნებელს წყლის თხილამურებით სრიალის ოსტატობა აჩვენებს ახალგაზრდა ინჟინრებმა გ. გიორგაძემ და გ. ყიასაშვილმა.
მეორე ფოტოზე თქვენ ხედავთ დღესასწაულის მონაწილე წყალქვეშაელებს, რომლებიც მორიგი გუნდური შეჯიბრებისთვის ემზადებიან.
მესამე ფოტოზე წარმოდგენილია თბილისელ აფროსანთა სახეიმი სვლა.

ფოტო მ. ზარვარაძისა.

სსრ კავშირის პირველობა ფეხბურთში

ქვეყნის

(II ჯგუფი, II ქვეჯგუფი)

მთელი კალაბი — შეტევა

თბილისი „დინამოს“ სტადიონი. 28 ივლისი.

„ლოკომოტივი“ (თბილისი) — „ურალმაში“ (სვერდლოვსკი) 5:1 (1:1).

„ლოკომოტივი“: რუხაძე, ჩხაიძე, ჩუბინიძე, წოწელია, კიჭინია, იაშვილი, შაფათავა, აპრესიანი, მირიანაშვილი, ახალკაცი, კოშკელიძე.

„ურალმაში“: ჩემოლანოვი, რიხაძე, ტერეკოვი, პოგორელოვი, ფოქტისტოვი, სისიუნიანი, ლუგოვიჩი, სტაფიროვი, ობრემჩუკი, გავრილოვი, ობრევალინი (მოროზოვი).

შეჯიბვ. სამოლაზოვი (დონის როსტოვი).

მთელი ტემპი, რომელიც ორივე გუნდმა თავივე აიღო, ტაიმის ბოლომდე არ შეხებულა. მარათალია, ანგარიში გახსნეს სტუმრებმა (ობრევალინი) და „ლოკომოტივის“ შეკარე რუხაძემ. რომდენიმე წინა ბურთის აღებაც მოუხდა, მაგრამ შემდგომში თანდათან გამოდრეკა, რომ თბილისელებს შესწევდათ ძალა, ბოლომდე შეენარჩუნებინათ ტემპი, ხოლო „ურალმაში“ მერ გაუძლო მას და დაცეს თანდათან უჭირდა მეტოქის იერიშების გამკლავება. სტუმრების კართან სისტემატურად იქმნებოდა სახიფათო მომენტები.

სამასუხო ბურთი შაფათავას მიწოდებოდა გაიტანა აპრესიანმა — 1:1. შემდეგ იაშვილმა შორიდან ზუსტად გაიტანა გოლი და დარჩენილ დროში უპირატესობა მთლიანად თბილისელებს ჰქონდათ. აპრესიანმა შედარებით ბურთი გაგზავნა მეტოქის კარში, ხოლო მატჩის დასასრულს კოშკელიძემ კარგად გამოიყენა ახალკაცის გადაცემა.

5:1 „ლოკომოტივი“ მთელი ძალები შეტევას მიახმარა და დამარცხებულ გამარჯვებულსაც მიადგია.

„დინამო“ (სოხუმი) — „სრომიტი რეპრეზენტი“ (კავშირული) 0:2

სოხუმი, 28 ივლისი. (ტელეფონით ჩვენი კორ.). დღეს აქ გაიმართა კალენდარული მატჩი სსრ კავშირის პირველობაზე ფეხბურთში „ბ“ კლასის რესტის IV ზონის გუნდებს შორის. ერთმანეთს შეხვდნენ ადგილობრივი „დინამო“ და კავშირული „სრომიტი რეპრეზენტი“.

გამარჯვებს სტუმრებმა — 2:0.

„კოლხიდა“ (ფოთი) — „ცემენტი“ (ნოვოროსიისკი) 2:2

ფოთი, 28 ივლისი (ტელეფონით ჩვენი კორ.). ადგილობრივი „კოლხიდას“ ფეხბურთელთათვის დიდი მნიშვნელობა ჰქონდა მორიგი ტურის მატჩის ნოვოროსიისკის „ცემენტი“.

პირველი ტაიმი მიმდინარეობდა სტუმრების დიდი უპირატესობით. „კოლხიდას“ ვერცაძემ და მთელი ტემპი მკვეთრად უხეში შეცდომებით და ორი ბურთი გაიტანეს. მეორე ტაიმი კარგი თამაში რომ არა, ფოთელითა კარის ბაღში მეტი ბურთი აღმოჩნდებოდა.

თამაში გარდატეხა შეიტანა 48-ე წუთზე ივანოვის („კოლხიდა“) მიერ გატანილმა გოლმა. ახლა მას-

ქვეყნის

პინძლებმა იგდეს ხელთ ინიციატივა და 85-ე წუთზე ტერეშენკომ ანგარიში გაათანაბრა.

მატჩი დამთავრდა ფრედ — 2:2.

„დინამო“ (ბათუმი) — „სრომატი“ (მაიკოპი) 3:0

ბათუმი, 28 ივლისი. (ტელეფონით ჩვენი კორ.). ამ გუნდების პირველი წრის შეხვედრა, რომელიც ქალაქ მაიკოპში გაიმართა, მოგებულა სტუმრებმა ბათუმელებს — 3:0.

მათ ამ „ტრადიციას“ ამჯერადაც არ უღალატეს და სტუმრების ოცნახლში 2 ქულა ჩაიწერეს.

მეორე ჯგუფი

გამართა მორიგი ტურის მატჩები სსრ კავშირის პირველობაზე ფეხბურთში „ა“ კლასის მეორე ჯგუფის II ქვეჯგუფის გუნდებს შორის. მოგვყავს მათი ტექნიკური შედეგები.

სკა (ოღესა) — „სპარტაკი“ (გომელი) 0:0. „არარატი“ (ერევანი) — „დრუჟბა“ (ყოფილი „ტრუდი“) გორონევი 1:1. „დნეპრი“ (დნეპროპეტროვსკი) — „დინამო“ (ტალინი) 3:2. „მეტალურგი“ (ზაპოროჟიე) — „ალგა“ (ფრუნსე) 3:1. „კარპატი“ (ლეოვი) — „ლოკომოტივი“ (მოსკოვი) 1:2.

6 ჩემპიონი

ბალინი, 28 ივლისი. (დებუთით ჩვენი სპეც. კორ.). დამთავრდა თავისუფალი სტილის მოქიდავითა ტურნირი. გუნდურ ჩათვლაში I ადგილი დაიკავა საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის კოლექტივმა. II ადგილზე გამოვიდა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფიზკულტურის ინსტიტუტის შორის ჩვენი გუნდი III ადგილზე.

წარმატება ხელდასაქმებულ ფეხბურთელს სტუდენტ-მოქიდავებს პირად ჩათვლაშიც. ჩემპიონის საპატიო წოდება მოიპოვეს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის სტუდენტებმა: ხუციშვილმა (ქვემსუბუქი წონა), ბერიაშვილმა (მსუბუქი); საღარაძემ (ქვესაშუალო), დავლიანიძემ (საშუალო) და უნივერსიტეტის წარმომადგენელმა გვირიშვილმა (ქვემძიმე). ფიზკულტურის ინსტიტუტის სპორტსმენთა შორის ქვემძიმე წონაში ჩემპიონი გახდა მაქავარიანი.

დამთავრდა „რეპორაჟის“ წიმი

რიგა, 28 ივლისი. (დებუთით ჩვენი სპეც. კორ.). საინტერესო ბრძოლით აღინიშნა სტუდენტთა თამაშების ჩემპიონის სახელისთვის ბრძოლა მიმდევრობის ძალისხმევით. I ადგილი მოიპოვა ა. სუხარეჟკიმ (კრივიო რიგის სამთო ინსტიტუტი), რომელმაც თამაშების რეკორდები დამყარა. სამჭიდში — 437,5 კგ, აჭიმვაში — 142,5 კგ, და აკრაში — 167,5 კგ. შემძიმე წონაში ჩემპიონი ასევე კრივიოროველი რ. ბატიშვილი გახდა. მანაც თამაშების ორი რეკორდი დამყარა — სამჭიდში — 432,5 კგ და ატაკში — 140 კგ. ამ წონაში II ადგილი დაიკავა საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის სტუდენტმა ა. ხვედელიძემ.

პუმნიტარული დარგის უმაღლეს სასწავლებელთა შორის I ადგილი კრივიო რიგის სამთო ინს-

სუხარეჟკი

ტიტუტის გუნდმა მოიპოვა. საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის კოლექტივი IX ადგილზე გამოვიდა. ფიზკულტურის ინსტიტუტში პირველი იყო მოსკოვის გუნდი. საქართველოს სპორტსმენები IX ადგილით დაკმაყოფილდნენ. ფრენბურთელთა ტურნირში ზედისხედ მესამე გამარჯვება მოიპოვა საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტის კოლექტივმა, რომელმაც დაამარცხა ტალინის პოლიტექნიკური ინსტიტუტის გუნდი. ჩვენი ფრენბურთელები გათამაშების ერთპიროვნული ლიდერები არიან.

როლევი შეიცვალა

ვილნიუსი, 28 ივლისი. (დებუთით ჩვენი სპეც. კორ.). მორიგ ტურში თბილისის უნივერსიტეტის კალათბურთულ ქალთა გუნდი დამარცხდა როსტოვის პედინსტიტუტის კოლექტივთან — 32:39. სამაგიეროდ, საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის სპორტსმენმა ქალებმა მოუგეს მოსკოვის ენერგეტიკის ინსტიტუტს — 57:42. როლევი შეიცვალა ვაჟთა ტურნირში. თბილისის უნივერსიტეტის გუნდმა ძლიერად ითამაშა კიევის პოლიტექნიკური ინსტიტუტის კალათბურთელთა წინააღმდეგ და გაიმარჯვა — 51:45. მეორე დამარცხება განიცადეს საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის სპორტსმენებმა. მუხხედავლ იმისა, რომ ტალინელ თანაკლებელებთან მათ მატჩის პირველი ნახევარი თავიანთ სასარგებლოდ (25:24) დამთავრეს, შესვენების შემდეგ დაკარგეს უპირატესობა და წააგეს შეხვედრა — 62:64.

თბილისელები გავიდნენ ფინალში

სალაპათი, 28 ივლისი. (დებუთით ჩვენი სპეც. კორ.). აქ დამთავრდა „ა“ და „ბ“ კლასების ოსტატ ფეხბურთელთა კოლექტივებთან არსებული მორატოა გუნდების საკავშირო ნახევარფინალური ტურნირი. თბილისის დინამოელებს თავიანთი ბოლო შეხვედრა ჰქონდათ მოსკოვის „ლოკომოტივი“.

თან. ეს მატჩი დამთავრდა ფრედ — 0:0. ამრიგად, თბილისის „დინამომ“ ოთხ შეხვედრაში დაპარკოვა 7 ქულა და დაიკავა პირველი ადგილი. ჩვენი გუნდის უახლოესი მეტოქე — მოსკოვის „ლოკომოტივი“ ჩამარცხდა 2 ქულით. დინამოელებმა გავიდნენ ფინალში. ო. უშვარინი

სუხარეჟკი საილ.

აგლზარდი, 28 ივლისი. მოულოდნელი დამარცხებით დაიწყო ტურნი ეუგოსლავიაში მსოფლიო ჩემპიონმა — საბჭოთა კავშირის ფრენბურთელ ვაჟთა ნაკრებმა. მან ანგარიში 0:3 (12:15, 8:15, 15:17) წააგო ეუგოსლავიის ეროვნულ გუნდთან. ამ ქვეყნების ქალთა ნაკრებების შეხვედრაში, რომელიც ავრთველ ლუბროვნიკში გაიმართა, გაიმარჯვეს სტუმრებმა — 3:0 (15:5, 15:6, 15:2).

პრპრნი, 28 ივლისი. სტუდენტ-მოქიდავთა მსოფლიო ოლიმპიადის მთავარი ფინალის V ტურში სსრ კავშირის გუნდმა მოუგო უნგრეთის ნაკრებს — 3:1. 5 ტურის შემდეგ კვლავ ლიდერობენ საბჭოთა მოჭადრაკეები — 15,5 ქულა 20-დან. შემდეგ მოდიან: უნგრეთი — 13, აშშ — 12,5 ქულა და 1 გადაღებული პარტია, ჩეხოსლოვაკია — 12,5.

ვოლგოგრადი, 28 ივლისი. დღეს აქ გაიმართა საერთაშორისო ამხანაგური მატჩი ფეხბურთში. იაპონიის ოლიმპიურმა გუნდმა ითამაშა ჩვენი ქვეყნის ახალგაზრდულ ნაკრებთან. მატჩი მოიგეს საბჭოთა ფეხბურთელებმა — 1:0. ერთადერთი ბურთი 77-ე წუთზე გაიტანა სველიციკიმ. შემდეგი თამაში იაპონელებს აქვთ 31 ივლისს, კიევიში უკრაინის ნაკრებთან.

საწარმოო ტანვარჯიში — ჩვენი საბრძოლო უსაფრთხოება

ლია წერილი რედაქციას

ჩვენ, ფიზკულტურისა და სპორტში გაქალაქებული ადამიანები, და ჩვენი ახალგაზრდა კოლეგები, ამ საქმის ენთუზიასტები, მოგმართავთ აღნიშნული წერილით, რათა თქვენი გაზეთის საშუალებებით მოგვუწოდოთ, ვისაც ჯერ არს—პრაქტიკულად განხორციელონ საწარმოო ტანვარჯიში და ფიზკულტურული პაუზების პრაქტიკა, მათი დანერგვა-განვითარების გადადებული ღონისძიებანი.

საწარმოო ტანვარჯიში და ფიზკულტურული პაუზების საშუალო დღის რეჟიმში უდიდესი სარგებლობა მოაქვს ადამიანის ჯანმრთელობასა და შრომის ნაყოფიერების ზრდას. ამას ადასტურებს წიგნიერი წარმოების მრავალი წლის გამოცდილება.

ჩვენი რესპუბლიკის ბევრ წარმოება-დაწესებულებაში ღიბი დაიწყო ეს მნიშვნელოვანი ღონისძიება. მოეწყო კომპლექსური ადგილობრივი რადიოგადაცემები. მაგრამ, როგორც ცნობილია, რესპუბლიკის ბევრი წარმოება რადიოფიციურული არ არის, ხოლო კვალიფიციური მეთოდების რაოდენობა ერთეულებით განისაზღვრება. ეს, რასაკვირველია, აფერხებს ამ მნიშვნელოვანი ღონისძიების ნორმალურად ჩატარებას.

საქართველოს სსრ სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირის რესპუბლიკურმა საბჭომ რამდენჯერმე იმსჯელა საწარმოო ტანვარჯიშის შემდგომი განვითარების საკითხებზე და თავის დროულ ვალდებულებას აიღო—1962 წლის ბოლოსათვის საწარმოო ტანვარჯიში სისტემატურ მეცადინეობაში ჩაება რესპუბლიკის მუშა-მოსამსახურეთა 15 პროცენტი. საწარმოო ტანვარჯიში დღეისთვის ჩამოშლია რესპუბლიკის 150 ათასამდე მუშა-მოსამსახურე. მაგრამ ეს არ არის საკმარისი. აუცილებელია ფაბრიკა-ქარხნებში, კომპლექსურებში და საბჭოთა მეურნეობებში, დაწესებულებებში მომუშავე ყველა ადამიანი იკავებდეს ჯანმრთელობას, იმალდებდეს შრომის ნაყოფიერებას. საამისოდ კი ჯერჯერობით ძალზე მცირე საშუალებაა.

ყოველდღიური ღიბის გამაზნველები ვარჯიშები, რომლებსაც გადმოცემენ რადიოთი, აგრეთვე უსა-

ვილკვირეული ტელეგადაცემა— „ივარჯიშეთ ჩვენთან ერთად“—საკმარისი არაა.

ამ საკითხს დადებითად წყვეტდა საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული რადიომაუწყებლობისა და ტელევიზიის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირის საბჭოს პრეზიდიუმის 1961 წლის 80 მაისის ერთობლივი დადგენილება— „რადიოთი და ტელევიზიით ფიზკულტურისა და სპორტის პროპაგანდის შემდგომი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ“. დადგენილების მეოთხე პუნქტში ნათქვამია: „უკანასკნელ ცნობათა შთავარ რედაქციასთან შეიქმნას ფიზკულტურისა და სპორტის რედაქცია ორი რედაქტორის (ან რედაქტორისა და კორესპონდენტის) შემადგენლობით“.

დადგენილება სპორტულ რედაქციას ავალდებდა საწარმოო ტანვარჯიშის კომპლექსური შემუშავება-სა და მათ ყოველდღიურ გადაცემას პირველი პროგრამით. სპორტულსავე რედაქციას დაევალია დილის გამაზნველები ვარჯიშის გადაცემაზე ხელმძღვანელობა. მაგრამ, სამწუხაროდ, დადგენილების არც ერთი აღნიშნული პუნქტი დღემდე არ შესრულებულა და იგი ფაქტურად ქალაქდება.

ჩვენი აზრით, დროა რადიომაუწყებლობისა და ტელევიზიის კომიტეტმა ცხოვრებაში გაატაროს მისივე დადგენილება და მშრომლებს საშუალება მისცეს გაიკეთონ ჯანმრთელობა, აამაღლონ შრომის ნაყოფიერება.

რესპუბლიკის სპორტული საზოგადოებრიობის დაეხმობა: **ნ. ბაგრატიანი** — საერთაშორისო ოსტატი, მსოფლიო ჩემპიონი ქალთა შორის, **ბ. აბაშიანი** — საქართველოს სსრ ფიზკულტურისა და სპორტის დამსახურებული მოღვაწე, **შ. ახვლედიანი** — საქართველოს სსრ ფიზკულტურისა და სპორტის დამსახურებული მოღვაწე, **ბ. ბარბაქაძე** — საქართველოს სსრ ფიზკულტურისა და სპორტის დამსახურებული მოღვაწე, **ი. პირიანი** — საქართველოს სსრ ფიზკულტურისა და სპორტის დამსახურებული ოსტატი, **რ. ბაბუია** — სპორტის დამსახურებული ოსტატი, მსოფლიოს სამგზის ჩემპიონი, **ბ. პაპიანი** — სპორტის დამსახურებული ოსტატი.

უდარდელობა და სასჯელი

რესპუბლიკის წარმოება-დაწესებულებების მუშა-მოსამსახურეთა შორის საწარმოო ტანვარჯიშის დანერგვა-განვითარებისთვის ერთგვარი მუშაობა ჩატარდა. ამ სასარგებლო ღონისძიებას მისდევს 753 წარმოება — დაწესებულების 142 ათასზე მეტი თანამშრომელი. ამ მხრივ ცალკეულ საზოგადოებებში ასეთი სურათია: „განთიადში“ საწარმოო ტანვარჯიშში ჩამოშლია მუშა-მოსამსახურეთა 26,5 პროცენტი, „ლოკომოტივი“ — 24,5, „სპარტაკი“ — 8,5...

საწარმოო ტანვარჯიშის ჩატარებაში ფართოდაა ჩამოშლილი საზოგადოებრივი აქტივობა. შტატიან ინსტრუქტორ-მეთოდისტებთან ერთად მუშაობას ეწევა მუშა-მოსამსახურეთა რიგებიდან მიმსადებული 3.700 საზოგადოებრივი ინსტრუქტორი.

საწარმოო ტანვარჯიში დამატებით ფიციურად ღონევა თბილისის ფეხსაცმლის საწარმოო გაერთიანება „ისანში“, ორთონიკის სახელობის მანქანათმშენებელ ქარხანაში, ილმავალ-მშენებელ და რუსთაის მეტალურგიულ ქარხნებში, სოსხუმის ტყე-ფეხსაცმლის, გორის ბამბულის, ქუთაისის ამბეშის კომბინატებში, სახანკის საქართველოს რესპუბლიკურ კანტორაში.

მუშაობა დაბალ ღონევა თბილისის ავტომეგობრებელ ქარხანაში,

„სპარტაკის“ გორის ორგანიზაციებში, აფხაზეთისა და აჭარის საბჭოთა მუშაობებში. საწარმოო ტანვარჯიში მთლიანად ჩამოშლია თბილისის მუშა-მოსამსახურეთა კომბინატში. აქ კი ორი შტატიანი მეთოდისტი მყოფა.

რესპუბლიკის მუშა-მოსამსახურეთა შორის საწარმოო ტანვარჯიშის მდგომარეობაზე ამ დღეებში იმსჯელა პროფკავშირთა საქართველოს რესპუბლიკური საბჭოს პრეზიდიუმმა, რომელმაც აღნიშნა ისიც, რომ პროფკავშირთა რესპუბლიკური კომიტეტები ნაკლებ ყურადღებას აქცევენ ამ საქმიანობას. ფიზკულტურული ორგანიზაციები ცუდად მართავენ ლიტერატურით, თვალსაჩინო და სასწავლო ხელსაწყოებით.

პრეზიდიუმმა მიიღო სათანადო ღონისძიება, რომელიც საქმიანობის შემდგომი გაუმჯობესების გზებს სახსავს. მუშაობის ჩამოშლისთვის თანამდებობიდან გათავისუფლდნენ თბილისის მუშა-მოსამსახურეთა კომბინატის მეთოდისტი მასათაძე და ფრანგიშვილი. ფიზკულტურის ინსტრუქტორ კოვალენკოსა და საფაროვი კომიტეტის თავმჯდომარეს ალაიძეს გამოეცხადათ სასტიკი საყვედური. საყვედური გამოეცხადათ აგრეთვე თბილისის ორთონიკა-ვაგონმშენებელი ქარხნის საწარმოო ტანვარჯიშის ინსტრუქტორ-მეთოდისტი მანსაგას, თბილისის ავტომეგობრებელი ქარხნის ინსტრუქტორ-მეთოდისტი ფუხაგეს, ნარუჯალის ჩანსაბჭოთა მუშაობის ინსტრუქტორ-მეთოდისტი ინკვირველს, „სპარტაკის“ გორის საბჭოთა თავმჯდომარეს სამავილს, ხოლო აღნიშნული ორგანიზაციების ხელმძღვანელებს წინადადება მიეცათ გადამტრული ღონისძიებანი გაატარონ მდგომარეობის გამოსასწორებლად.

მთავარია — დაიწყე!

ახლა ოქტომბრის რაიონის კოლმეურნეობები შრომის დიდ ფერულში არიან ჩამოშლილი. ამ დღეებში მათ თუმცა შეასრულეს ჩაის კრეფის სახელმწიფო გეგმა, მაგრამ განაგრძობენ გულდაკრულ მუშაობას, რათა სამშობლოს მეტი მაღალხარისხიანი „მწვანე ოქრო“ მისცენ.

და სწორედ ამ დასაბუთი შრომის დღეებში აუცილებლად საჭიროა საწარმოო ტანვარჯიში. ჩაის მკრეფეები მზის ამოსვლამდე გამოდიან მწვანე პლანტაციებში და გვიან

სალამომდე შრომობენ. ისინი სწორედ ამიტომ არ იკრეფენ გამაზნველებელ ვარჯიშებსაც. ასეა კოხარის, ტაშიშის, ატარისა და სხვა კოლმეურნეობებში.

გაზაფხულის პირას კობულეთში საწარმოო ტანვარჯიშის ჩაის მკრეფეებში დანერგვის სემინარზე ორამჩინებლები იყვნენ. ცოდნასთან ერთად, წარგზავნილებმა პრაქტიკული გამოცდილებაც შეიძინეს, რასაც ახლა სხვებს გადასცემენ.

თ. ნინოზიანი
(ჩვენი სპეც. კორ.)
ოჩამჩიურე.

ღიბის გამაზნველებელი ვარჯიში თბილისის კიროვის სახელობის ქარხანაში. ფოტო მ. ზარგარიანისა.

არის ნაკლიც

საწარმოო ტანვარჯიში კარგა ხანია დანერგა ბორჯომის მუშის ქარხანაში. თუ პირველ ხანს წამოწყებას ერთეული მიმდევარი ჰყავდა, შემდეგ, როცა ნათელი გახდა მისი დადებითი გავლენა მოვარჯიშეთა ჯანმრთელობაზე და ამაღლა შრომის ნაყოფიერება. ტანვარჯიში თანდათან მასობრივი გახდა.

მის ფართოდ დანერგვაში საკმაოდ მსახურება მიუძღვის ინსტრუქტორ-მეთოდისტი ა. გულაშვილი. მონდომებული მუშაობით, საზოგადოებრივი კადრების მომზადებით, კომპლექსთა ხშირი ცვლილებით შეძლო სასურველი შედეგის მიღწევა. რამაც მნიშვნელოვნად აამაღლა ქარხნის ფიზკულტურული კოლექტივის საერთო დონე — ახლა იგი ერთ-ერთი მოწინავეა ბორჯომის სამრეწველო-საწარმოო ზონის კოლექტივა შორის.

მაგრამ არის სარგებებიც, ქარხანაში ჯერ კიდევ არ შეუქმნიათ მეთოდისტი საბჭო, საწარმოო ტანვარჯიში არ არის საწარმოო რეჟიმში და სხვ.

ბორჯომელმა მუშაობებმა დროულად აღმოაჩინეს ეს ნაკლი, რათა უფრო ეფექტური გახდეს საწარმოო ტანვარჯიში, მისი გავლენით გააქაქდეს მუშა-მოსამსახურეები უფრო მეტ და მაღალხარისხიან პროდუქციას მისცენ სამშობლოს.

ი. შუბათარიანი
ბორჯომი.

ტელეგრაფისტთა დღის რეჟიმში

ცნობილია, რომ ზოგიერთი პროფესიის სპეციფიკის გამო ხანგრძლივი შრომის პროცესი არასასურველ გავლენას ახდენს ადამიანის ორგანიზმზე.

მუშაობის პროცესში შრომის უზარაობის ხანგრძლივად შენარჩუნებას ხელს უწყობს საწარმოო ტანვარჯიში. შორს წაგვიყვანდა იმ წარმოება-დაწესებულებებისა და ფაბრიკა-ქარხნების ჩამოშლა, რომლებშიც საწარმოო ტანვარჯიშის ამა თუ იმ ფორმის დანერგვის შედეგად გაიზარდა შრომის ნაყოფიერება, შემცირდა წუნი, გაიზარდა სპორტულ სექციებში მიმეცადინეთა რიცხვი, ფიზკური მომზადების დონე, ამაღლა სპორტული შედეგები.

განვიხილოთ შრომის ისეთი დარგი, როგორცაა ტელეგრაფისტების მუშაობა. მათ შრომა უსდებთ ხანგრძლივად მუშაობარე მდგომარეობაში შეტანისა და თავის წინ დახრით. ძირითად „მუშა-მომართობებს“ ისინი ასრულებენ ხელებით, განსაკუთრებით თიფების სწრაფი მიძრებით.

დაკვირვების შედეგებმა ცხადდა, რომ ტელეგრაფისტებს (პირველ ცვლაში მომუშავეებს) დალოდობა უკეთესად მუშაობის დაწყებიდან 2-3 საათის შემდეგ იგი გამოიხატება მოძრაობითი რეაქციის ფარული პერიოდის გაზრდაში, ყურადღების დაქვეითებაში, მაკრების მოძრაობის სისწრაფის შემცირებაში და სხვ.

მუშაობისას ტელეგრაფისტები უჩივიან თავიანთ დაღვას, ყურებში შუილს, თავის ტკიფლს, აღგზნებულ მდგომარეობას, ფეხების შესივებას,

უსიამოვნო შეგრძნებას წელისა და მხრების არეში, სამუშაო დღის დამთავრების შემდეგ კი — აღგზნებულ მდგომარეობას და შრომის უნარჩინობის ნაწილობრივ დაქვეითებას. აღნიშნავენ მოუწყვენარ ძილს, განსაკუთრებით დაძაბული მუშაობის დღეებში.

ჩატარებული კვლევის მასალების განალიზების შედეგად დადასტურდა, რომ ტელეგრაფისტთათვის საწარმოო ტანვარჯიში შემდეგ მისანს უნდა ემსახურებოდეს: 1. ყურადღების პერიოდული განმუხტვა და შრომის უზარაობობის ხანგრძლივად შენარჩუნება; 2. ხანგრძლივი ჯდომით გამოწვეული სისხლის შეგუბებითი მოვლენების მოსაბოძა; 3. სამუშაო პროცესით გამოწვეული შედეგების შესუსტება, რაც უზრუნველყოფს ორგანიზმის ფუნქციონალური მდგომარეობის ნორმალუზებას, დასვენებისა და ყოველგვარი აუცილებელი საქმიანობისთვის სათანადო პირობების შექმნას.

დასკვნების საფუძველზე შეჩინული ფიზიკური ვარჯიშების კომპლექსის ჩატარების შემთხვევაში კეთილისმყოფელი გავლენა მოახდინა ტელეგრაფისტთა ორგანიზმის ფუნქციონალურ მდგომარეობაზე.

გამოცდილებამ დადასტურა, რომ მჯდომარე მდგომარეობაში მყოფ მუშაობათვის აუცილებელია ფიზკულტურული წუთების (რამდენიმე ვარჯიშის) ინდივიდუალურად შესრულება. ამ ღონისძიების დაწესება აუცილებელია ტელეგრაფისტებისთვისაც (და მსგავსი პროფესიის მუშაობათვის), რადგან მათ ზოგჯერ არა აქვთ საშუალება შეასრუ-

ლონ ფიზკულტურული პაუზა საერთო გადაცემის დროს. კვებით მოტანილი საინფორმაციო კომპლექსიდან ფიზკულტურული წუთისთვის გამოდგება პირველი, მეორე, მესამე ვარჯიში. თვითუღი უნდა გამოდგეს 4-ჯერ, საშუალო ტემპში.

ტელეგრაფისტებისა და მსგავსი პროფესიების მუშაობათვის (ლინოტიპისტები, კორექტორები, მართვის პულტის ოპერატორები და სხვ.) აუცილებელია

- აგრეთვე მუშაობის დამთავრებისას ტანვარჯიშის დანერგვა, რათა უზრუნველყოფილ იქნას შრომის შედეგად ორგანიზმში გამოწვეული მოვლენების შემუხტვა და მისი ფუნქციონალური მდგომარეობის ნორმალუზება.
- ზ. ბაღდავაძე,**
საქართველოს ფიზკულტურის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის უმცროსი მეცნიერთანამშრომელი.

ს ა ნ ი მ უ შ ო კ ო მ ე კ ლ ე ქ ს ი

1. ს. მ. (საწყისი მდგომარეობა) ძირითადი დგომა. თვლაზე: 1—2 — ცერებზე აწევა, განწყლავი, ზემკლავი. 3—4 — საწყისი მდგომარეობაში დაბრუნება, მკლავების მოდუნება დაშვება („ჩამოყრდა“), სუნთქვა ნებისმიერი, გამეორება ნელ ტემპში 6-8-ჯერ.
2. ს. მ. ფეხები მხრებს სივანეზე, ზემკლავი. თვლაზე: 1 — წინწევი, წინმკლავი. 2 — ზემართი, მიმკლავი, 3 — უკუნევი გარეზემკლავი. 4 — ზემართი, მიმკლავი, სუნთქვა ნებისმიერი, გამეორება 6-8-ჯერ, საშუალო ტემპში.
3. ს. მ. ფეხები მხრების სივანეზე, ლუნმკლავი, თითები მოშუქული, მკერდს წინ. თვლაზე: 1 — ილაყეხების უკან გატანა გაცვრით. 2 — ზეტიანის ბრუნება მარცხნივ, განწყლავი, თითების ვაშლა. 3 — იფივირაც 1-ლ თვლაზე. 4 — ზეტიანის ბრუნება მარცხნივ, განწყლავი, თითების ვაშლა. სუნთქვა ნებისმიერი, გამეორება 6-8-ჯერ საშუალო ტემპში.

ტელეგრაფისტების, ლინოტიპისტების, მბავდავ-მიმანქანებების, კორექტორებისა და სხვა მსგავსი პროფესიის მუშაკთათვის

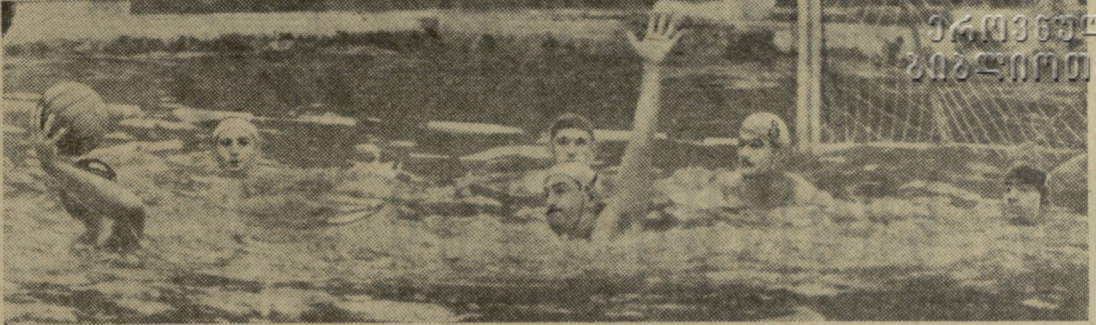
4. ს. მ. ძირითადი დგომა, დონი. ნახტომები ადგილზე ფეხების სხვადასხვა მდგომარეობით. 10-11 ნახტომი, ტემპის თანდათანობით გაზრდა შემდეგ შეწყობით.
5. ს. მ. ფეხები მხრების სივანეზე, განწყლავი. თვლაზე: 1 — წევი მარცხნივ, მარცხენა ხელი ზურგზე, მარჯვენა თავს ზემოთ. 2 — ზემართი, განწყლავი. 3 — წევი მარცხნივ, მარჯვენა ხელი ზურგსუკან, მარცხენა თავს ზემოთ.
6. ს. მ. ძირითადი დგომა. თვლაზე: 1 — მარცხენი ნაბიჯი წინ, განწყლავი. 2 — მარცხენის მიდგმა, მიმკლავი. 3 — მარჯვენით ნაბიჯით წინ, ზემკლავი. 4 — მარცხენის მიდგმა, მიმკლავი. სუნთქვა ნებისმიერი, გამეორება 6-8-ჯერ საშუალო ტემპში.

გაგონება ურბანი „გიგანტთა მატჩი“

გაგონება ურბანი რუბიკონი

საკუთესო ფორმაში და მათი ანგარიში მარტივია: შედეგთა სტატისტიკურობას სწორედ ოლიმპიური თამაშების მსვლელობისას მიაღწიონ.

როგორია თვით მატჩის შედეგთა ანალიზი? პირველი სენსაცია, რა თქმა უნდა, სტატიკური დისტანციებზე ამერიკელთა გამარჯვება იყო. ასპარეზობა ვაკუა რბენის ყველა დისტანციაზე — 100-დან 10.000 მეტრამდე — ამერიკელთა უპირატესობით აღინიშნა.

თბილისის „დინამოს“ ძლიერი კოლექტივი ამ გათამაშებაში იოლად იგებს შეხვედრებს. მაგრამ ხდება ხოლმე, რომ მის კართანაც იქმნება კრიტიკული ვითარება.

„ასლა ნამდვილად ვპარჯიშობთ“

წყალბურთელთა რესპუბლიკური გათამაშებაში თბილისის „ბურჯესტნიკი“ დაგვიანებით ჩაება. რადგან პირველ დღეს იგი დელაქაიას „ლოკომოტივთან“ თამაშზე არ გამოცხადდა, ამიტომ რეინიგზელბს მოგება ჩაეთვალათ.

კური ჩემპიონატი ახლოვდება, სიხარულით ვივსებთ. სიხარულით იმით კი არა, რომ ტურნირში ძლიერად გამოვალთ. არა! ბიჭებს საშუალება ეძლევათ ერთი კვირის განმავლობაში მაინც ნორმალურ პირობებში, ნამდვილად ივარჯიშონ.

თბილისის „დინამომ“ ანგარიშით 6:2 დამარცხდა ადგილობრივი „ლოკომოტივი“.

საქართველოს პირველი

განვილოთ კვირის მანძილზე გაიმართა შორიკი შეხვედრები საქართველოს პირველობაზე ფეხბურთში.

თასს უსრულდება 30 წელი

საქართველოს პროფკავშირების თასის გათამაშება ფეხბურთში მტკიცე ტრადიციად დამკვიდრდა. წელს ამ ღონისძიებას უსრულდება 30 წელი.

საქართველოს პირველობა

დამთავრდა სპორტსაზოგადოება „კოლმეურნის“ რაიონული თასის გათამაშება ფეხბურთში. როგორც ყოველთვის, კოლმეურნეობებმა აქტიური მონაწილეობა მიიღეს ამ ღონისძიებაში: თასისთვის იბრძოლა 12 გუნდი.

ს. ნიშინიძე

დამთავრდა სპორტსაზოგადოება „კოლმეურნის“ რაიონული თასის გათამაშება ფეხბურთში. როგორც ყოველთვის, კოლმეურნეობებმა აქტიური მონაწილეობა მიიღეს ამ ღონისძიებაში: თასისთვის იბრძოლა 12 გუნდი.

სტოპოლში

სტოპოლში აღინიშნა რუსეთის ფედერაციისა და შვეიცარიის წყალში მსტომელთა ამხანაგური საერთაშორისო მატჩი.

საბაროსანი

საბაროსანში მწვეველ მიმდინარეობს სსრ კავშირის პირადად პირველობის გათამაშება კრიკეტში.

საბაროსანი

საბაროსანში მწვეველ მიმდინარეობს სსრ კავშირის პირადად პირველობის გათამაშება კრიკეტში.

საქართველოს პირველობა

განვილოთ კვირის მანძილზე გაიმართა შორიკი შეხვედრები საქართველოს პირველობაზე ფეხბურთში.

დამარცხება საკუთარ მიწაზე

„მეშახტე“ (ტყებული) — „დინამო“ (გორი) 0:2. მხაჭი ლ. ჯოხაძე (ხაშური).

საქართველოს პირველობა

დამთავრდა სპორტსაზოგადოება „კოლმეურნის“ რაიონული თასის გათამაშება ფეხბურთში. როგორც ყოველთვის, კოლმეურნეობებმა აქტიური მონაწილეობა მიიღეს ამ ღონისძიებაში: თასისთვის იბრძოლა 12 გუნდი.

ს. ნიშინიძე

დამთავრდა სპორტსაზოგადოება „კოლმეურნის“ რაიონული თასის გათამაშება ფეხბურთში. როგორც ყოველთვის, კოლმეურნეობებმა აქტიური მონაწილეობა მიიღეს ამ ღონისძიებაში: თასისთვის იბრძოლა 12 გუნდი.

საქართველოს პირველობა

დამთავრდა სპორტსაზოგადოება „კოლმეურნის“ რაიონული თასის გათამაშება ფეხბურთში. როგორც ყოველთვის, კოლმეურნეობებმა აქტიური მონაწილეობა მიიღეს ამ ღონისძიებაში: თასისთვის იბრძოლა 12 გუნდი.

საქართველოს პირველობა

განვილოთ კვირის მანძილზე გაიმართა შორიკი შეხვედრები საქართველოს პირველობაზე ფეხბურთში.

საქართველოს პირველობა

დამთავრდა სპორტსაზოგადოება „კოლმეურნის“ რაიონული თასის გათამაშება ფეხბურთში. როგორც ყოველთვის, კოლმეურნეობებმა აქტიური მონაწილეობა მიიღეს ამ ღონისძიებაში: თასისთვის იბრძოლა 12 გუნდი.

საქართველოს პირველობა

დამთავრდა სპორტსაზოგადოება „კოლმეურნის“ რაიონული თასის გათამაშება ფეხბურთში. როგორც ყოველთვის, კოლმეურნეობებმა აქტიური მონაწილეობა მიიღეს ამ ღონისძიებაში: თასისთვის იბრძოლა 12 გუნდი.

საქართველოს პირველობა

დამთავრდა სპორტსაზოგადოება „კოლმეურნის“ რაიონული თასის გათამაშება ფეხბურთში. როგორც ყოველთვის, კოლმეურნეობებმა აქტიური მონაწილეობა მიიღეს ამ ღონისძიებაში: თასისთვის იბრძოლა 12 გუნდი.

საქართველოს პირველობა

განვილოთ კვირის მანძილზე გაიმართა შორიკი შეხვედრები საქართველოს პირველობაზე ფეხბურთში.

საქართველოს პირველობა

დამთავრდა სპორტსაზოგადოება „კოლმეურნის“ რაიონული თასის გათამაშება ფეხბურთში. როგორც ყოველთვის, კოლმეურნეობებმა აქტიური მონაწილეობა მიიღეს ამ ღონისძიებაში: თასისთვის იბრძოლა 12 გუნდი.

საქართველოს პირველობა

დამთავრდა სპორტსაზოგადოება „კოლმეურნის“ რაიონული თასის გათამაშება ფეხბურთში. როგორც ყოველთვის, კოლმეურნეობებმა აქტიური მონაწილეობა მიიღეს ამ ღონისძიებაში: თასისთვის იბრძოლა 12 გუნდი.

საქართველოს პირველობა

დამთავრდა სპორტსაზოგადოება „კოლმეურნის“ რაიონული თასის გათამაშება ფეხბურთში. როგორც ყოველთვის, კოლმეურნეობებმა აქტიური მონაწილეობა მიიღეს ამ ღონისძიებაში: თასისთვის იბრძოლა 12 გუნდი.

ფარსა ტრასის ნახევარი

2 ივნისს თბილისში სტარტი აიღეს მართლწელი ველოლაშქრობის მონაწილეებმა. ისინი ოთხნი არიან — უნივერსიტეტისა (გ. მანია, ზ. ფიფია) და სამხატვრო აკადემიის (მ. ჭურღლიანი, ი. ვეკუაძე) სტუდენტები.

ფის ხელმძღვანელი, თავს მოვალედ ვთვლი რამდენიმე სიტყვით გავსაუბრო მკითხველს ჩვენს ლაშქრობაზე. პირველ რიგში უნდა აღვნიშნოთ კომპაგნიური ორგანიზაციების დახმარება, რომლის გარეშე აღ-

ბათ მისკოვამდე ვერ მივალდებოდით. მაგალითისთვის ერთი ფაქტიც საკმარისია: ხარკოვში კომპაგნიის აქტივის წყალობით საკმაოდ შეღანძული ველოსიპედები თითქმის ასლებად გვიქცეოდნენ. დამისათვის ადგილისთვის კი ხომ ყოველთვის ისინი ზრუნავდნენ დიდ ქალაქებში, სადაც კი ჩვენი ჩასვლა გაივსებდა, ყველგან კარგად მივადგინებდნენ. პირველ ხანებში დღეში საშუალოდ 100-110 კილომეტრს გავდიოდით, ახლა კი 140-150 კილომეტრს ვფარავთ. თუ საქართვებამ მოითხოვა, 200 კილომეტრსაც არ ვერიდებოთ. ნოვოჩერკასკიდან სერაპუხოვამდე ძალიან გაგვიჭირდა. ყოველ 2-3 კილომეტრზე აღმართები გვხვდებოდა. მისკოვიდან ლენინგრადამდე შესანიშნავი ტრასაა. ზოგიერთ ქალაქში ტენტრალური ქუჩა არ იქნება ასე კარგად მოასფალტებული...

ქანებს ვეკის თვალთ უყურებენ. მთავარია, გაუფრთხილდე, მიუარო მას. ყოველ ჩვენგანს 15-20 კილოგრამამდე ტვირთი მივგატყს თან. ველოსიპედები მშვენივრად უძლებენ ამ დატვირთვას. ამჟამად ტალანში ვართ. სტრინთვის დღე-ქალაქიდან ვიწყებთ დაშვებას სამხრეთის მიმართულებით. აქამდე ყოველი გავლილი კილომეტრი გვაშორებდა საქართველოს, ახლა კი პირიქით, ყოველი კილომეტრის გავლით დაუახლოვდებით სამშობლოს. მთავარდღებზე არაფერს ვუწერ, რადგან მე მომავალი მოქმადე ვარ და უმჯობესია, რაც ვნახე და განვიცადე, თინაში გავაცოცხო. კალამს ვუთმობ გ. მანიას და ზ. ფიფიას. ისინი მომავალი ჟურნალისტები არიან და წერილსაც მალე გამოუგზავნიან რედაქციას.

ჩეხური ხანაჩუნი

7. სივრცის ღეჭი

ჩვენი „ბრანკაი“ (ჩეხურად მეკარეს ნიშნავს) პლანიჩკა — სიყვარულით უწოდებენ ჩეხოსლოვაკელები თავიანთ სათაყვანებელ მეკარეს. „მშრალი გოლიკები“, „შეტდრეკილი მეკარე“, „ავასასათი მქოდე“, „ვეფხვივით გაბედულო“... აი, ეპიტეტები, რომლებიც მსოფლიოს ყურბალ-ვახუთები ამკობდნენ ამ შესანიშნავ სპორტსმენს.

ვეტერანის ბიოგრაფია მრავლისმეტყველო ციფრებში ასე შეიძლება გადმოვიცხვო: ფეხბურთის თამაში დაიწყო 9 წლისამ. 12 წლის (1916 წელს) ჩაირიცხა „სლავის“ (ახლანდელი „დინამო“) კლუბის ჰაბუტა გუნდში. მას შემდეგ „სლავისთვის“ არ უღალატებია. ჯერ თამაშობდა თავდადებულად, ხოლო 1925 წელს, 21 წლისამ, პირველად დაიწყო ეროვნული ნაკრების კარი. 13 წელი იგი ეროვნული გუნდის ლაჩაია. ნაკრებში ითამაშა 72-ჯერ, პრილის ნაკრებში — 26-ჯერ. თავისი უკანასკნელი მატჩი აქ ჩატარა 1939 წლის ივნისში. წელს, ამავე თვეში, შეუსრულდა 60 წელი. იუბილე დილა ზეიმით აღინიშნა.

რამ მსოფლიო პირველობის ფინალში თამაშებით სიცოცხლედ ღირს ჩვენი ახლანდელი ნაკრების მეკარე შრომისა და პატივისცემის დასაფასებლად ჩილი. ისიც ხომ ჩემსავით ახლო იყო ქველ რიგის თასთან... პლანიჩკა შეჩერდა, ჩაფქვრა და განავრცო:

— ჩვენს ეროვნულ ნაკრებს, როცა მე ვთამაშობდი, პქონა ერთი დაუფიქრებელი წარმატება — ეს იყო მატჩი (შუა ვერობის) თაისის მოპოვება მეტად ძლიერ მეტოქეებთან ბრძოლაში... თუმცა ვინ მოთვლის რამდენი მატჩი, რამდენი შეხვედრა დამთავრდა გამარჯვებითა და სისხარულით!

პლანიჩკას სიტყვებს ფეხბურთის მეორე ვეტერანი — მერტა გვითარგმნის. დღეს ისიც გამოდის მოედანზე სათამაშოდ და ერთსაც და მეორესაც გასახდელისკენ მიიქჩარება.

— თამაშად ჩვენი პრეს-კონფერენცია შეეწყვიტოთ, — სიცოლით გვეუბნება მერტა, — მერე კი ვისაუბროთ რამდენიც გნებავთ...

სწორედ მის სანახავად მიგვიჩქარებოდა „დინამოს“ სტადიონისკენ, სადაც იმ დღეს „სლავის“ ვეტერანებისა და პრილის მსახიობთა ნაკრების მატჩი იყო დანიშნული. შეხვედრის დაწყებამდე ჯერ კიდევ კარგა ხანი იყო დარჩენილი და პლანიჩკას თბილისის „ბურევესტნიკის“ ხელბურთელთა გუნდის მეკარესთან — გემა აბაიშვილთან ერთად ვესტუმრეთ. მან უმაღვე იცნო ჯემლი და გულთბილად მიესალმა:

— ო, გივობო, გივობო... ამ სამი თვის წინათ ხელბურთელთა მსოფლიო ჩემპიონატზე თქვენ ხომ პრადელების გული დაბავართ. მეც, მოხუცი მეკარე, სიამოვნებით გადავინებდი თვალს, ჩემო ჰაბუტო კოლეგო, — მიმართა პლანიჩკამ ჯემალს.

და მართლაც, არა მარტო პრადეში, არამედ მთელ ჩეხოსლოვაკიაში, ყველანა, სადაც კი ვიყავით, სპორტის გულშემატკივრები ჯემალს პირველი დანახვისთანავე ცნობდნენ. ზღოვარდებში ჩვენი ლეგია ილყას შემოარტყამდნენ ხოლმე ჯემალისეული ავტოგრაფით „შეიარაღებულნი“. ახლა ჯემალს მოემარჯვებინა ბლოკოტი და პლანიჩკას ხელწერას დაჰყურებდა.

შემდეგ კი... სტადიონზე ერთად მოსიარნენ ორ მეკარეს — ფრანტიშეკა და ჯემალს ავტოგრაფებზე „მონადირეთა“ საკმაოდ მრავალრიცხოვანი გუნდი დაჰყურებდა ფეხბურთს...

მიუხედავად 60 წლის ასაკისა, ფრანტიშეკა ახალგაზრდულად გამოიყურება, მტკიცედ და მხნედ დაბრძობს. ეს არცაა გასაკვირი: პლანიჩკა ალკოჰოლიან სასმელებს სრულიად არ ეკარება, თამაშის არ ეწყვედა, რაც მთავარია, ხანდაზმულ ასაკშიც არ ღალატობს სპორტულ რეჟიმს.

შემდეგ კი... სტადიონზე ერთად მოსიარნენ ორ მეკარეს — ფრანტიშეკა და ჯემალს ავტოგრაფებზე „მონადირეთა“ საკმაოდ მრავალრიცხოვანი გუნდი დაჰყურებდა ფეხბურთს...

მიუხედავად 60 წლის ასაკისა, ფრანტიშეკა ახალგაზრდულად გამოიყურება, მტკიცედ და მხნედ დაბრძობს. ეს არცაა გასაკვირი: პლანიჩკა ალკოჰოლიან სასმელებს სრულიად არ ეკარება, თამაშის არ ეწყვედა, რაც მთავარია, ხანდაზმულ ასაკშიც არ ღალატობს სპორტულ რეჟიმს.

როცა პლანიჩკას ვითხვებო, რომელი მატჩი ახსოვს ყველაზე უფრო, გვიპასუხა:

— 1934 წლის მსოფლიო პირველობის ფინალი იტალია — ჩეხოსლოვაკია, ჩვენ დამატებით ღრუბი დაემატებოდა — 1:2. ეს იყო უღონო რესალ დამატებული წუთებით სავსე მატჩი. მართალია წავაგეთ, მაგ-

როცა პლანიჩკას ვითხვებო, რომელი მატჩი ახსოვს ყველაზე უფრო, გვიპასუხა:

— 1934 წლის მსოფლიო პირველობის ფინალი იტალია — ჩეხოსლოვაკია, ჩვენ დამატებით ღრუბი დაემატებოდა — 1:2. ეს იყო უღონო რესალ დამატებული წუთებით სავსე მატჩი. მართალია წავაგეთ, მაგ-

როცა პლანიჩკას ვითხვებო, რომელი მატჩი ახსოვს ყველაზე უფრო, გვიპასუხა:

— 1934 წლის მსოფლიო პირველობის ფინალი იტალია — ჩეხოსლოვაკია, ჩვენ დამატებით ღრუბი დაემატებოდა — 1:2. ეს იყო უღონო რესალ დამატებული წუთებით სავსე მატჩი. მართალია წავაგეთ, მაგ-

როცა პლანიჩკას ვითხვებო, რომელი მატჩი ახსოვს ყველაზე უფრო, გვიპასუხა:

— 1934 წლის მსოფლიო პირველობის ფინალი იტალია — ჩეხოსლოვაკია, ჩვენ დამატებით ღრუბი დაემატებოდა — 1:2. ეს იყო უღონო რესალ დამატებული წუთებით სავსე მატჩი. მართალია წავაგეთ, მაგ-

როცა პლანიჩკას ვითხვებო, რომელი მატჩი ახსოვს ყველაზე უფრო, გვიპასუხა:

— 1934 წლის მსოფლიო პირველობის ფინალი იტალია — ჩეხოსლოვაკია, ჩვენ დამატებით ღრუბი დაემატებოდა — 1:2. ეს იყო უღონო რესალ დამატებული წუთებით სავსე მატჩი. მართალია წავაგეთ, მაგ-

როცა პლანიჩკას ვითხვებო, რომელი მატჩი ახსოვს ყველაზე უფრო, გვიპასუხა:

— 1934 წლის მსოფლიო პირველობის ფინალი იტალია — ჩეხოსლოვაკია, ჩვენ დამატებით ღრუბი დაემატებოდა — 1:2. ეს იყო უღონო რესალ დამატებული წუთებით სავსე მატჩი. მართალია წავაგეთ, მაგ-

როცა პლანიჩკას ვითხვებო, რომელი მატჩი ახსოვს ყველაზე უფრო, გვიპასუხა:

— 1934 წლის მსოფლიო პირველობის ფინალი იტალია — ჩეხოსლოვაკია, ჩვენ დამატებით ღრუბი დაემატებოდა — 1:2. ეს იყო უღონო რესალ დამატებული წუთებით სავსე მატჩი. მართალია წავაგეთ, მაგ-

როცა პლანიჩკას ვითხვებო, რომელი მატჩი ახსოვს ყველაზე უფრო, გვიპასუხა:

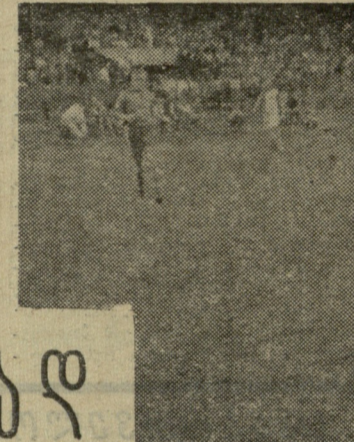
— 1934 წლის მსოფლიო პირველობის ფინალი იტალია — ჩეხოსლოვაკია, ჩვენ დამატებით ღრუბი დაემატებოდა — 1:2. ეს იყო უღონო რესალ დამატებული წუთებით სავსე მატჩი. მართალია წავაგეთ, მაგ-

მაგრამ ეს იყო და ეს, ამით ამოიწურა ჩემი ნაცნობობა ქართველ ფეხბურთელებთან. საერთოდ, უცნაურია, — ევროპის ყველა ქვეყანა მოვიარე და საბჭოთა კავშირში ჯერ არ ვყოფილვარ. ამას უთუოდ გამოვასწორებ... ბოლოს იგი ხუმრობით გვეუბნება:

— ბედმა ორე ქალიშვილი მარგუნა. მეუღლემ ცოტა „მაწყენია“ და ვაქი არ მარტუქა, სამაგიეროდ, ჩემმა ქალიშვილებმა სამი შვილიშვილი — სამი ვაქი დამაჩლი-

ლოეს. ყველაზე უფროსი პაილე 10 წლისაა, მილოში — ექვსისა, ხოლო ყველაზე პატარა — მარტინი 6 თვისაა. ახლა უკვე აღარ ვღარაღობ, — ფეხბურთის ტრადიციებს ჩემს ოჯახში ისინი გააგრძელებენ...
ჯ. მუსხიშვილი

სურათებზე: სახელგანთქმული მეკარე ჯ. მუსხიშვილიან ერთად თამაშის დაწყების წინ.
აი, ასეთი ძნელი ბურთის აღება მოახერხა 60 წლის მეკარემ.

ლეგენდა

ხალხით გაქვილი სტადიონი მოუთმენლად ელის პლანიჩკას გამოჩენას. მატჩის დაწყებამდე წუთებშია დარჩენილი. ტრიბუნებზე პირდაპირ ზეიმი! ცენტრალურ ტრიბუნაზე ადგილი უკავია სავსეობით ორკესტრს, რომელიც ძველი „სლავის“ ვეტერანთა საამებლო საუნჯით პროგრამას უკრავს. ბოლოს ესტრადის მსახიობები ფეხბურთელებს გაუძღვნიან წინ და მარმის თანხლებით მწვენი მინდორზე გავიდნენ. საზეიმო ცერემონიალის შემდეგ ჯახის ახალგაზრდა მსახიობმა ქალმა ბურთი თამაშში შეიყვანა.

პლანიჩკას ფაფაცივებით ვაღვინებთ თვალს. ცოტა ხანიც და ფრანტიშეკა ჰაბუტური სისხარტით რამდენიმე ლამაზ ბურთი აიღო, მაგრამ, რაც ტიპის ბოლოს ვნახეთ, ყოველგვარ მოლოდინს გადაეკარბა. საჭარბოდან ძლიერად დარტყმული ბურთი პლანიჩკამ ისეთი სწრაფი რეაქციით მოიგვარა და ისეთი მოხდენილი კამარა გააკეთა, ვერ დაიჭერებდი, რომ ქარში 60 წლის მოხუცი იდგა.

ტიპი პლანიჩკას გუნდმა დიდი ანგარიშით (7:1) მოიგო. შესვენების შემდეგ ფრანტიშეკს არ უთამაშია და ჩვენთან დაჯდა.

იგი თამაშს ადევნებს თვალს, თან ჩვენ გვესაუბრება.

— მერვე ნომრით რომ თამაშობს, წარსულში საკმაოდ ცნობილი ფეხბურთელი რიგია, მეათე ნომრად — კოპეცი, ხოლო მეათერთმეტე — ანდრეკოვიჩია.

ვეტერანთა შორის განსაკუთრებით რიგრი გამოირჩეოდა. ეს საკმაოდ ხანშიშესული, თეთრად თმაგადაპნებული ვეტერანი ჰაბუტური შემართებითა და დიდი ოსტატობით თამაშობდა.

მატჩი დამთავრდა. მივემართებთ გასასვლელისკენ. პლანიჩკა იგონებს იმ დღეს, როცა თბილისის „დინამოს“ ფეხბურთელები ესტუმრნენ ჩეხოსლოვაკიას და სწორედ ამ სტადიონზე ითამაშეს პრადელ თანაკლებლებთან.

— თქვენი დინამოელები ძალიან კარგად თამაშობდნენ, — თქვა პლანიჩკამ, — მე ახლაც კარგად მახსოვს ისინი,

უპანასკნელ სათეს პარაშუტისტთა ორი რეკორდი

ალმა-ბაბა, 28 ივლისი. ყაზახეთის პარაშუტისტთა რესპუბლიკური ჩემპიონატისთვის საშუალების წინა დღეებში დამყარებულ იქნა ორი რეკორდი. პარაშუტისტმა ქალმა ლ. პერმაქმა 1.500 მეტრიდან სიუსტეტზე გადმოხტომაში დაამყარა მსოფლიო რეკორდი: იგი მხოლოდ 195 სმ-ით გადაცდა წრის ცენტრს. თავის მეგობრებთან — ს. კლიშინასა და ნ. კეილითან ერთად, მან ჯგუფური კომბინირებულ ხტომაში ყველაზე ბრწყინვალე შედეგი მოიპოვა. 600 მეტრიდან სიუსტეტზე გადმოხტომაში ამ სამეულმა ახალი საკავშირო რეკორდი დაამყარა — 242 სმ საშუალო გადახრა ცენტრიდან (ძველი რეკორდი იყო 661 სმ).

დაიხუზანსი კეარსხავს ოსოზის რეპორტის

ხაბაროვსკი, 28 ივლისი. სსრ კავშირის მოკრივეთა პირად პირველობაზე დამთავრდა ნახევარფინალური ბრძოლები. ფინალში ერთმანეთს ხვდებიან (წონითი კატეგორიების მიხედვით): სორკოვი (მოსკოვი) — მუხა (უკრაინა), მოსკოველები სიეკო და გრიგორიევი, სტეპაშეინი და გვიჟინსკი (ლევი), კოკოშინი (ლენინგრადი) — იამშიჩოვი (ტიუმენი), ფროლოვი (მოსკოვი) — პოლიაკოვი (ლენინგრადი), ტრეგუბოვი (ვოლგოგრადი) — ტამოლიანი (კაუნასი), ლავუტინი (მოსკოვი) — ტერაუდსი (რიგა), პოპენჩენკო (ლენინგრადი) — ვესტრენკოვი (მოსკოვი), კონოპლიოვი (ლენინგრადი) — კისილიოვი (მოსკოვი), აბრამოვი (ლენინგრადი) — იზოსიმოვი (კრასნოდარი).

აღსანიშნავია მჩატე წონის მოკრივეს, ჩემპიონატის დებიუტანტის ვ. იამშიჩოვის გამარჯვება სსრ კავშირის ოთხგზის ჩემპიონთან — ბ. ნიკონოროვთან შეხვედრაში.

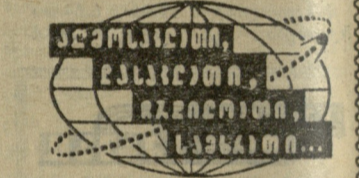
სტოკოლმი. აქ დამთავრდა სკანდინავიის ქვეყნების ღია ჩემპიონატი საოლიქო სპორტში „დრაკონის“ კლასის ორჩხომელებზე. ამ ტრადიციული ასპარეზობის ჩემპიონები პირველად გახდნენ საბჭოთა სპორტსმენები — მესაქე სპორტის ოსტატი ი. შვარინი და მეუღლე ვ. ალექსეევი და ვ. ნიკოლინი. მათმა ორჩხომელებმა „ირემმა“ 7 რბოლიდან 6 მოიგო. „ირმის“ ეკიპაზე გადაეცა ნორვეგიელი კონსტრუქტორის ი. ანკერის სახელობის თასი, გამარჯვებულის პრიზი და ჩემპიონის მედლები. შედეგური პრესა დიდად აფასებს გამარჯვებულთა ოსტატობას.

ლონდონი. დიდი ბრიტანეთის უნივერსიტეტთა პირველობაზე შესანიშნავი დრო — 27.52.4 — აჩვენა 6 მილზე (9656 მ) რბენაში 30 წლის ირლანდიელმა ჯ. ხოგენმა. ეს დაახლოებით შეეფარება 28.50-10.000-მეტრიან ოსტატობას.

ქელსი ნ. ფინეთის დეპუტატის ოლიმპიურ სტადიონზე გამართა დიდი ბრიტანეთისა და ფინეთის მძლეოსან ვაჭთა გუნდების ამხანაგური საერთაშორისო მატჩი. გამარჯვებულს სტუმრებმა მოულოდნელად დიდი ანგარიშით — 129:83. სიმბოლურ სტოკოლმი თავისი ქვეყნის ასლი რეკორდ დაამყარა 25 წლის ფინელმა პ. ჰელენმა — 212 სმ. ევროპის ჩემპიონმა ჭოკით სტოკოლმი პ. ნიკულამ დაძლია 490 სმ სიმბოლის თამაშს.

სანტ-იაკო. ჩილის ფეხბურთელთა ეროვნული ნაკრების ახალმა მწვრთნელმა ფრანცისკო ხორმასხაბალმა განაცხადა, რომ იგი მზადაა ამხანაგური შეხვედრების ჩასატარებლად მოლაპარაკება აწარმოოს ავსტრიის, პორტუგალიისა და სსრ კავშირის ფეხბურთის ფედერაციებთან.

სანტ-იაკო. ჩილის ფეხბურთელთა ეროვნული ნაკრების ახალმა მწვრთნელმა ფრანცისკო ხორმასხაბალმა განაცხადა, რომ იგი მზადაა ამხანაგური შეხვედრების ჩასატარებლად მოლაპარაკება აწარმოოს ავსტრიის, პორტუგალიისა და სსრ კავშირის ფეხბურთის ფედერაციებთან.

ბრისტოლი. დევსის თასის ევროპული ზონის ფინალში გავიდნენ საფრანგეთისა და შვეიციის ჩოგბურთელები. ფრანგებმა ანგარიშით 3:2 დაამარცხეს დიდი ბრიტანეთის გუნდი, ხოლო შვედებმა — ასეთივე ანგარიშით — გერმანიის სპორტსმენები.

ტოკიო. იაპონიის ტანვარჯიშის ფედერაციის წარმომადგენელი სასანო გაკირეგუ მდგომარეობაშია. ქალთა ნაკრების 12 კანდიდატებიდან მას ეძინება ექვსეული შედეგა (იმდენად თანაბარია კანდიდატთა ძალები). სასანოს წინადადებით, ნაკრების წევრთა საბოლოო სიას სპეციალური კომისია დააუსტკებს;

პრადე. ჩეხოსლოვაკიის ფეხბურთელთა ნაკრები გუნდის მწვრთნელი ვიტალიანო შეშოტოვი ბულოა იმის გამო, რომ გუნდის წამყვანი მოთამაშეები, კერძოდ, მასოპუსტი, პოპულსარი და პლუსკალი, ინგლისის მსოფლიო ჩემპიონატისთვის გამოუსადეგარი იქნებიან. ვიტალიანო დიდ იმედებს ამყარებს ოლიმპიური გუნდის წევრებს: გოლატივი, შტიტსა და კუჩრასზე.

სანტ-იაკო. ჩილის ფეხბურთელთა ეროვნული ნაკრების ახალმა მწვრთნელმა ფრანცისკო ხორმასხაბალმა განაცხადა, რომ იგი მზადაა ამხანაგური შეხვედრების ჩასატარებლად მოლაპარაკება აწარმოოს ავსტრიის, პორტუგალიისა და სსრ კავშირის ფეხბურთის ფედერაციებთან.

სანტ-იაკო. ჩილის ფეხბურთელთა ეროვნული ნაკრების ახალმა მწვრთნელმა ფრანცისკო ხორმასხაბალმა განაცხადა, რომ იგი მზადაა ამხანაგური შეხვედრების ჩასატარებლად მოლაპარაკება აწარმოოს ავსტრიის, პორტუგალიისა და სსრ კავშირის ფეხბურთის ფედერაციებთან.

გაბრიელს
სამ
მუშაკი

ევროპის ქვეყნების ჩემპიონთა თასის დაკარგვისა და იტალიის პირველობაზე სუსტი გამოსვლის შემდეგ იტალიის „მილანმა“ გადაწყვიტა გაყიდოს თავისი ძვირადღირებული ბრანდიოელი ფეხბურთელები ამარილდო და სანი (დინო). სანი ამიერიდან არგენტინაში გადაბარგდება, ამარილდო კი არ აპირებს იტალიაში დარჩენას. „მილანს“ სამი ცნობილი კლუბი („ფიორენტინა“, „იუვენტუსი“ და „რომა“) ევაჭრება ამარილდოს გამო. მიმომხილველები ფიქრობენ, რომ გამარჯვებული „ფიორენტინა“ დარჩება.

49 წლის ინგლისელი ფეხბურთელი სტენლი მეტიუზი თავის კლუბ „სტოკ სიტისთან“ ერთად იმყოფებოდა არგენტინაში. წელს ვეტერანის სახაფხულ მარშრუტი შეიცვალა, — აირე მეტიუზი კანადაში ან სამხრეთ აფრიკაში ატარებდა თავის არადეგებს. პირველი შეხვედრა ინგლისელებმა ჩაატარეს ბუენოს-აირესის ცნობილ კლუბ „ბოკა ხუნიორსთან“ და გამარჯვებულს კიდევ ანგარიშით 2:1. სამაგიეროდ, მეორე მატჩი ბუენოს-აირესის პოპულარულ კლუბ „რივერ პლატასთან“ „სტოკ სიტიმ“ წააგო დიდი ანგარიშით — 0:5.

როგორც მეტიუზმა განაცხადა, 1964-65 წლების სეზონი მისთვის უკანასკნელი იქნება და იგი 50 წლის ასაკში თამაშს თავს დაანებებს.